

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 12 жовтня 2021 року № 24-3

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих Міністерству юстиції України на виконання покарань установами і органами Державної кримінально-виконавчої служби України, а також використання і розпорядження об'єктами державної власності, належними державі матеріальними та іншими активами, що мають фінансові наслідки для державного бюджету

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України „Про Рахункову палату” розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих Міністерству юстиції України на виконання покарань установами і органами Державної кримінально-виконавчої служби України, а також використання і розпорядження об'єктами державної власності, належними державі матеріальними та іншими активами, що мають фінансові наслідки для державного бюджету.

За підсумками розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. Реформування в Україні пенітенціарної системи станом на час проведення аудиту не завершено. Кошти державного бюджету, які спрямовувалися на її виконання, використані без належного впровадження визначених цілей і заходів. Верховною Радою України не прийнято Закон України «Про пенітенціарну систему», що не дало змогу Міністерству юстиції України (далі – Мін'юст, Міністерство) забезпечити унормування існуючих правових неузгодженостей Кримінально-виконавчого кодексу України та Закону України від 23.06.2005 № 2713 «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» з іншими нормативно-правовими актами. Як наслідок, дії Міністерства в ході проведення реформи пенітенціарної служби були несистемними, фрагментарними, отже, формальними.

Протягом п'яти років реалізації реформи Верховною Радою України не затверджено профільного закону про пенітенціарну систему, який відповідно до Концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 № 654-р

(далі – Концепція), мав стати першочерговим кроком удосконалення законодавства.

Мін'юстом не створена система дієвого контролю за процесом реалізації цілей, визначених Концепцією. Зокрема, не видано відомчого наказу для реалізації рішення Колегії Міністерства від 29.03.2018 щодо затвердження Паспорта реформи та не затверджено плану його реалізації.

Подані Міністерством до Кабінету Міністрів України зведені фінансово-економічні розрахунки до розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 № 654-р «Про схвалення концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України» мають загальний характер і не містять обґрунтувань та інформації, які саме заходи планується здійснити в рамках реформи за рахунок додаткового фінансування.

Мін'юстом не забезпечено отримання додаткового бюджетного фінансування заходів з реалізації реформи окремо від загального обсягу фінансування потреб пенітенціарної системи, яке передбачено цим розпорядженням.

Фінансування заходів з реформування пенітенціарної системи передбачалось у межах розрахункової потреби Державної кримінально-виконавчої служби України (далі – ДКВС) без окремого їх виділення в паспортах бюджетних програм 3601020 «Виконання покарань установами і органами Державної кримінально-виконавчої служби України» (далі – КПКВК 3601020) та 3601030 «Забезпечення діяльності органів пробації» (далі – КПКВК 3601030) на 2018–2020 роки.

Система контролю за плануванням та витрачанням коштів, які спрямовувались на досягнення цілей реформи, Міністерством не створена.

Інформація щодо фактичного стану фінансування заходів з реформування пенітенціарної системи України у 2018–2019 роках та першому півріччі 2020 року у Мін'юсті відсутня.

2. Мін'юст, як головний розпорядник бюджетних коштів, не забезпечив своєчасне та достовірне визначення бюджетних видатків, продуктивне, результативне, економне та законне використання бюджетних коштів, спрямованих на виконання покарань установами і органами ДКВС у 2018 році за бюджетними програмами 3601010 «Керівництво та управління у сфері юстиції» (далі – КПКВК 3601010), 3601020, 3601030, 3601060 «Підготовка робітничих кадрів у професійно-технічних закладах соціальної адаптації при установах виконання покарань» (далі – КПКВК 3601060) та у 2019 році і першому півріччі 2020 року за КПКВК 3601020, 3601030, 3601060.

Законами України від 07.12.2017 № 2246 «Про Державний бюджет України на 2018 рік», від 23.11.2018 № 2629 «Про Державний бюджет України на 2019 рік» та від 14.11.2019 № 294 «Про Державний бюджет України на 2020 рік» Мін'юсту, як головному розпоряднику бюджетних коштів, затверджено бюджетні призначення на виконання покарань установами і органами ДКВС за КПКВК 3601010, 3601020, 3601030, 3601060 на 2018 і 2019 рік та КПКВК 3601020, 3601030, 3601060 на 2020 рік у загальному обсязі **20 711 180,1 тис. грн**, з них:

на 2018 рік **6 189 452,3 тис. грн**, у тому числі: загального фонду – 5 980 900,8 тис. грн, спеціального фонду – 208 551,5 тис. грн;

на 2019 рік **6 997 039,6 тис. грн**, у тому числі: загального фонду – 6 722 089,9 тис. грн, спеціального фонду – 274 949,7 тис. грн;

на 2020 рік **7 524 688,2 тис. грн**, у тому числі: загального фонду – 7 247 817,9 тис. грн; спеціального фонду – 276 870,3 тис. гривень.

За затверджених кошторисами установ і органів ДКВС видатків на 2018–2020 роки (з урахуванням внесених змін) за загальним фондом на суму 20 567 935,7 тис. грн та спеціальним фондом – 980 950,1 тис. грн, **касові видатки за 2018–2019 роки та перше півріччя 2020 року становили загального фонду 16 613 606,0 тис. грн та спеціального фонду – 883 277,4 тис. гривень.**

Мін'юстом протягом 2018–2019 років за бюджетними програмами, що досліджувалися, не використано відкритих бюджетних асигнувань за загальним фондом на суму 37 073,2 тис. гривень.

Аудитом, проведеним в Державній установі «Генеральна дирекція Державної кримінально-виконавчої служби України» (далі – Генеральна дирекція), встановлено, що у 2019 році сума невикористаних бюджетних асигнувань за КПКВК 3601020 становила 14 451,8 тис. грн, з яких **1 019,4 тис. грн у результаті неефективного управління.**

Основними причинами невикористання відкритих асигнувань є: незабезпечення виконання договірних зобов'язань постачальниками на загальну суму 9 181,45 тис. грн та виконання доручення Прем'єр-міністра України Гончарука О. В. від 17.12.2019 № 46351/0/1-89 щодо дотримання граничного обсягу дефіциту загального фонду державного бюджету, що спричинило відмову підрядних організацій від виконання робіт на об'єктах капітального ремонту Генеральної дирекції на суму 3 538,2 тис. гривень.

3. Аудитом встановлено, що Мін'юстом бюджетні запити за КПКВК 3601010, 3601020, 3601030, 3601060 на 2018 і 2019 роки на загальну суму, відповідно, **2 211 978,2 тис. грн і 1 602 713,7 тис. грн** та КПКВК 3601020, 3601030, 3601060 на 2020 рік на загальну суму **3 304 352,0 тис. грн** на здійснення закупівель, оплату послуг (крім комунальних), придбання обладнання і предметів довгострокового користування, капітальний ремонт, реконструкцію та реставрацію тощо в порушення вимог пунктів 1.5 та 2.8 Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 06.06.2012 № 687 (далі – Інструкція 687), подавались без економічних обґрунтувань розрахунків кількісних та вартісних показників, затвердженої в установленому порядку проектно-кошторисної документації, зазначення кількості наявного обладнання і предметів довгострокового користування та ступеня їх фізичної і моральної зношеності. Отже, Мін'юстом, як головним розпорядником бюджетних коштів, у порушення частини третьої статті 35 Бюджетного кодексу та пункту 1.14 Інструкції 687 не забезпечено достовірності поданих до Міністерства фінансів України бюджетних запитів, які мають містити інформацію, необхідну для аналізу показників проекту державного бюджету.

Усього протягом 2018–2020 років аудитом встановлено порушень норм, визначених Бюджетним кодексом України (далі – Бюджетний кодекс) та Інструкцією 687, які відповідно до пункту 1 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу є порушенням бюджетного законодавства, на 7 119 043,9 тис. гривень.

У порушення абзацу п'ятого пункту 29 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228, Мін'юстом без належних економічних обґрунтувань розрахунків кількісних та вартісних показників у кошторисах установ і органів ДКВС на 2018–2020 роки затверджено видатків на загальну суму **414 273,3 тис. грн** (КЕКВ 2210 – 215 571,3 тис. грн, КЕКВ 2240 – 198 702,0 тис. гривень). Згідно з пунктом 16 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу затвердження у кошторисах показників, не підтверджених розрахунками та економічними обґрунтуваннями, є **порушенням бюджетного законодавства.**

Крім того, в порушення норм частини шостої статті 52 та абзацу восьмого частини чотирнадцятої розділу XI Закону України від 10.12.2015 № 889 «Про державну службу», а також пункту 2 Положення про застосування стимулюючих виплат держслужбовцям, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 15, у затверджених Мін'юстом кошторисах установ і органів ДКВС на 2018–2020 роки включено видатки за КЕКВ 2100 «Оплата праці і нарахування на заробітну плату» на виплати премій та стимулюючих виплат **на загальну суму 60 412,6 тис. грн**, у тому числі за КЕКВ 2110 «Оплата праці» – 49 518,5 тис. грн та КЕКВ 2120 «Нарахування на оплату праці» – 10 894,1 тис. гривень.

4. Унаслідок неналежного виконання Мін'юстом, як головним розпорядником бюджетних коштів за КПКВК 3601010, 3601020, 3601030 та 3601060, норм пункту 7 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу в частині забезпечення ефективного, результативного і цільового використання бюджетних коштів установами і органами ДКВС, як розпорядниками коштів нижчого рівня, допущено:

- використання коштів державного бюджету з порушенням вимог, встановлених чинними нормативно-правовими актами, **на загальну суму 148 141,55 тис. грн;**

- використання коштів державного бюджету з ознаками нецільового використання **на загальну суму 7 713,6 тис. гривень;**

- неекономічне використання коштів державного бюджету **на загальну суму 56 834,06 тис. грн;**

- нерезультативне використання коштів державного бюджету **на загальну суму 6 277,3 тис. гривень.**

Аудитом також встановлено, що внаслідок наявності на балансі Генеральної дирекції простроченої дебіторської заборгованості у сумі **41 112,61 тис. грн**, погашення якої сумнівне, існують ризики заподіяння прямої шкоди державному бюджету на цю суму.

Крім того, невстановлення Порядком оптимізації діяльності слідчих ізоляторів, установ виконання покарань та підприємств установ виконання

покарань, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 07.06.2017 № 396 (далі – Порядок 396), термінів перебування на консервації оптимізованих об'єктів системи ДКВС створює ризики непродуктивного використання коштів державного бюджету на їх утримання. Видатки утримання оптимізованих установ виконання покарань протягом 2018–2019 років та першого півріччя 2020 року за рахунок КПКВК 3601020 становили **270,3 млн гривень**.

5. Аудитом встановлено, що внаслідок прийняття Мін'юстом, як головним розпорядником бюджетних коштів, та Центральним міжрегіональним управлінням з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції України, як розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня, протиправних рішень, що мають ознаки кримінального правопорушення, бюджетні кошти у сумі **4 086,0 тис. грн** витрачено на оплату послуг з обстеження будівельних конструкцій, які перебували на балансі державної установи «Київський слідчий ізолятор» (іншої юридичної особи). Зазначене витрачання коштів державного бюджету за КПКВК 3601010 (КЕКВ 2240) не відповідає напрямам використання бюджетних коштів, визначеним у паспорті бюджетної програми Мін'юсту на 2018 рік за КПКВК 3601010, що відповідно до норм статті 119 Бюджетного кодексу **мають ознаки нецільового використання бюджетних коштів**.

Державною установою «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» (далі – ЦОЗ) у серпні-вересні та грудні 2018 року витрачено бюджетних коштів у сумі **3 627,6 тис. грн** на придбання комп'ютерної техніки, що не відповідало затвердженим кошторисом бюджетним асигнуванням за КЕКВ 2210 «Предмети, матеріали, обладнання та інвентар». Відповідно до пункту 31 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу порушення встановлених вимог щодо застосування бюджетної класифікації **становить порушення бюджетного законодавства** і згідно з нормою абзацу четвертого частини першої статті 119 Бюджетного кодексу **мають ознаки нецільового використання бюджетних коштів**.

Згідно з пунктом 24 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу **нецільове використання бюджетних коштів є порушенням бюджетного законодавства**.

6. Внаслідок невиконання повноважень, визначених пунктом 1 частини першої статті 9 Закону України від 01.07.2004 № 1952 «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон 1952), Мін'юстом у 2018–2019 роках та першому півріччі 2020 року **не забезпечено реєстрацію речових прав на нерухомі об'єкти державної власності ДКВС**, що перебувають у сфері управління Міністерства, у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. Відповідно, відсутні підстави, визначені частиною другою статті 12 Закону України від 21.09.2006 № 185 «Про управління об'єктами державної власності» (далі – Закон 185), щодо внесення відомостей про ці об'єкти до Єдиного реєстру об'єктів державної власності, що формується Фондом державного майна України.

На час здійснення аудиту ефективності у реєстрі речових прав на нерухоме майно зареєстровано право власності лише на **43,5 відс. загальної кількості об'єктів державної власності ДКВС**, чим створено ризики втрати

державного нерухомого майна (будівель і споруд) та земельних ділянок, особливо сільськогосподарського призначення, і земельних ділянок, розміщених в приміських зонах.

У 2018 році найменший обсяг реєстраційних операцій речових прав на нерухомі об'єкти державної власності забезпечено Південним міжрегіональним управлінням з питань виконання кримінальних покарань та пробації Мін'юсту (далі – МРУ) – 5,4 відс. (56 із 1 045 од.), Південно-Східним МРУ – 11 відс. (160 із 1 453 од.), Центрально-Західним МРУ – 16,8 відс. (90 із 537 од.); вище середнього показника забезпечено: Північно-Східним МРУ – 46,9 відс. (499 із 1 065 од.), Департаментом з питань виконання кримінальних покарань – 32,5 відс. (261 із 802 од.) та Західним МРУ – 22,4 відс. (202 із 903 одиниць).

Аналогічно, у 2019 році, за середнього показника за рік – 18,1 відс., найменше реєстраційних операцій проведено: Західним МРУ – 2,1 відс. (15 із 701 од.), Південним МРУ – 6,8 відс. (67 із 989 од.), Південно-Східним МРУ – 16,2 відс. (210 із 1 293 од.); вище середнього показника забезпечено: Північно-Східним МРУ – 51,6 відс. (292 із 566 од.), Центрально-Західним МРУ – 25,5 відс. (114 із 447 од.) та Департаментом з питань виконання кримінальних покарань – 22,9 відс. (124 із 541 одиниці).

Станом на час проведення аудиту, за середнього показника за звітний період – 6,2 відс., жодного нерухомого об'єкта державної власності до реєстру не внесено – Південним МРУ (0 із 922 од.); найменше реєстраційних операцій проведено: Західним МРУ – 0,6 відс. (4 із 686 од.), Північно-Східним МРУ – 4,7 відс. (13 із 274 од.); вище середнього показника забезпечено: Центрально-Західним МРУ – 21,3 відс. (71 із 333 од.), Департаментом з питань виконання кримінальних покарань – 17,5 відс. (73 із 417 од.) та Південно-Східним МРУ – 6,4 відс. (69 із 1 083 одиниць).

На балансі державних установ ДКВС обліковувалося 5 805 об'єктів нерухомого майна (будівель, споруд). Упродовж 2018–2020 років проведено технічну інвентаризацію та виготовлено технічні паспорти на 5 235 об'єктах нерухомого майна, що становить 90,1 відс. загальної їх кількості. На 570 об'єктах (9,9 відс.) технічні паспорти відсутні.

Державна реєстрація речових прав на нерухомі об'єкти державної власності проведена на 2 320 об'єктах нерухомості, що становить 40 відс. кількості всіх об'єктів, або 44,3 відс. кількості об'єктів, які забезпечені технічними паспортами.

У користуванні державних установ ДКВС перебувало 720 земельних ділянок загальною площею 46,91 тис. га. Витяги із Державного земельного кадастру (кадастрові номери) отримано на 614 земельних ділянок (85,3 відс.), з них 518 (84,4 відс.) внесені до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (отримано витяги з Державного реєстру речових прав).

7. Як встановлено аудитом, Мін'юстом не забезпечено добору кандидатур на посаду керівника державного підприємства, що не спряє ефективному управлінню підприємством. У період 2018–2019 років та 6 місяців 2020 року посада директора державного підприємства «Сільськогосподарське підприємство Державної кримінально-виконавчої служби України (№ 111)» (далі – ДП «СГ підприємство ДКВС (№ 111)», Підприємство) – заступника

начальника державної установи «Ширяївський виправний центр (№ 111)» з виробництва була вакантною.

При цьому в зазначений період призначалися п'ять виконавців обов'язків директора за наказами Міністерства на період до прийняття відповідного рішення уповноваженим органом управління з посадовим окладом згідно зі штатним розписом для керівника цього Підприємства.

Пунктом 2 чинного на сьогодні спільного роз'яснення Державного комітету Ради Міністрів СРСР із питань праці та заробітної плати та Секретаріату Всесоюзної Центральної Ради Професійних Спілок від 29.12.1965 № 30/39 «Про порядок оплати тимчасового заступника» **такого строку призначення не передбачено.**

За виконання обов'язків директора підприємства в термін більше двох місяців зазначеним особам було нараховано заробітної плати загалом **407,4 тис. грн** та виплачено 348,7 тис. грн, що є **порушенням законодавства.**

Аудитом встановлено, що за 2018–2019 роки **діяльність ДП «СГ підприємство ДКВС (№ 111)» була збитковою.** Підприємством у **2018 році** отримано доходів 24 504,0 тис. грн, що менше на 20 456,0 тис. грн від затверджених фінансовим планом показників (або 54,5 відсотка). Порівняно з 2017 роком (24 230,0 тис. грн) дохід збільшився на 274,0 тис. грн (або на 1,1 відсотка). Загальні витрати становили 29 210,0 тис. грн, що менше планових на 15 410,0 тис. грн та порівняно з 2017 роком (24 158,0 тис. грн) збільшилися на 5 052,0 тис. гривень. **За 2019 рік** отримано дохід у розмірі 24 119,0 тис. грн, що менше на 26 852,0 тис. грн (47,3 відс.) від затвердженого фінансовим планом. Порівняно з 2018 роком дохід зменшився на 385,0 тис. гривень. Загальні витрати порівняно з плановими менше на 3 391,0 тис. грн, та порівняно з 2018 роком витрати збільшилися в 1,6 раза.

Фінансовим планом на 2018 рік було заплановано отримання прибутку в розмірі 340 тис. грн, фактично Підприємством у **2018 році отримано збитки в розмірі 4 706,0 тис. грн** (за результатами діяльності за III квартал – 2 812,0 тис. грн; за IV квартал – 1 298,0 тис. грн). Аналогічно у 2019 році, за запланованого прибутку 962 тис. грн, фактично у **2019 році отримано збитки в розмірі 23 331,0 тис. гривень.** (за результатами діяльності за I квартал 2019 року – 342,0 тис. грн; за II квартал 2019 року – 1 464,0 тис. грн; за III квартал 2019 року – 20 628,0 тис. грн; за IV квартал 2019 року – 897,0 тис. грн). **За 6 місяців 2020 року** за запланованих збитків 1 185,0 тис. грн, фактично **отримано збиток 1 299,0 тис. грн** (за результатами діяльності за I квартал – 565,0 тис. грн; за II квартал – 734,0 тис. гривень).

Оскільки за результатами фінансово-господарської діяльності за 2018–2019 роки ДП «СГ підприємство ДКВС (№ 111)» не виконало затверджені фінансовими планами показники доходу, отримано негативний фінансовий результат. Як наслідок, **відрахування до бюджету частини чистого прибутку Підприємством не здійснювалося.**

Коефіцієнтний аналіз показників діяльності Підприємства за період, який підлягав аудиту, виявив, що коефіцієнти рентабельності та прибутковості мають від'ємне значення і тенденцію до різкого зниження, що свідчить про низьку оцінку прибутковості використання капіталу в цілому та окремих його частин, а

також рівня прибутку щодо інших показників ефективності господарської діяльності. Єдиним показником рентабельності, що має позитивне значення, є рентабельність власного капіталу у 2019 році, проте цей показник має тенденцію до зниження. Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості та ліквідності перебуває за межами нормативних значень. Зменшення цих показників у динаміці річних періодів оцінюється як негативна тенденція.

Внаслідок неналежного внутрішнього контролю Міністерства та неефективних управлінських рішень з боку керівництва Підприємства допущено заборгованість з виплати заробітної плати працівникам у розмірі станом на 01.01.2020 – 247,8 тис. грн; на 01.02.2020 – 338,4 тис. грн; на 01.03.2020 – 476,1 тис. грн; на 01.04.2020 – 586,0 тис. грн; на 01.05.2020 – 799,0 тис. грн; на 01.06.2020 – 577,2 тис. грн; на 01.07.2020 – 489,5 тис. гривень.

Аналіз показників фінансово-господарської діяльності Підприємства за період, який підлягав аудиту, виявив, що власний капітал зменшився з 15 648,0 тис. грн до «мінус» 14 001,0 тис. грн, при цьому станом на 01.01.2018 нерозподілений прибуток становив 421,0 тис. грн, а станом на час проведення аудиту непокритий збиток збільшився до 29 228,0 тис. грн; значно зросли поточні зобов'язання – з 9 652,0 тис. грн до 50 897,0 тис. грн (у структурі поточних зобов'язань існує заборгованість із заробітної плати). **Зростання дебіторської заборгованості свідчить про те, що Підприємство проводить невігідну фінансову політику, кредитуючи своїх споживачів за рахунок власних коштів.** Активи підприємства мають значний рівень зношеності, поновлюються недостатньо. Доходи підприємства зростають незначно, при цьому спостерігаються більш швидкі темпи приросту витрат, що поглиблює збитковість господарської діяльності. **Фактично Підприємство економічно недієздатне.**

Мін'юстом, як уповноваженим органом управління, не забезпечено здійснення належного контролю за ефективним використанням та збереженням об'єктів державної власності ДП «СГ підприємство ДКВС (№ 111)», що перебувають в його управлінні, чим не дотримано вимог пункту 11 частини першої статті 6 Закону 185.

Аудитом встановлено, що за даними бухгалтерського обліку ДП «СГ підприємство ДКВС (№ 111)» у складі необоротних активів протягом чотирьох років обліковується майно на загальну суму 624,3 тис. грн, яке фактично відсутнє і встановлено як нестача, відповідно до протоколів інвентаризаційної комісії ДП «СГ підприємство ДКВС України (№ 111)» від 30.11.2018 та від 30.11.2019.

У порушення вимог частини п'ятої статті 9 Закону України від 16.07.1999 № 996 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі – Закон 996), пункту 3 розділу IV Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Мініфіну 02.09.2014 № 879 (далі – Положення 879), у 2018–2019 роках **результати інвентаризації на підставі затвердженого протоколу інвентаризаційної комісії у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності того звітного періоду, у якому закінчена інвентаризація, не відображено. Нестача цінностей на позабалансовий субрахунок 072 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей» до**

моменту встановлення винних осіб або закриття справи згідно із законодавством **не зарахована**, чим порушено вимоги абзаців другого, четвертого пункту 4 розділу IV Положення 879, частини третьої статті 9 Закону 996. Зазначене призвело до викривлення у 2018–2019 роках даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності та **завищення в обліку основних засобів на загальну суму 624,3 тис. грн, що є порушенням чинного законодавства.**

Крім того, зазначене призвело до **викривлення даних відомостей про нерухоме майно (форма № 2б(д))**. Зокрема, у відомостях про нерухоме майно, які подавались Мін'юстом Фондові державного майна у 2017–2019 роках для формування Єдиного реєстру об'єктів державної власності, відображена інформація про нерухоме майно в кількості 51 од. первинною вартістю 14 759,6 тис. грн; залишкова вартість 11 719,6 тис. грн, у тому числі будівлі, які фактично відсутні і які за результатами інвентаризації 2016–2019 років встановлено як нестача.

Викладені вище встановлені аудитом факти вказують на ознаки приховування керівництвом Підприємства наявної нестачі.

Внаслідок відсутності належного контролю з боку Мін'юсту як органу, що веде облік об'єктів державної власності, які належать до сфери його управління, до Єдиного реєстру об'єктів державної власності у 2017–2019 роках подавалась неповна інформація, що свідчить про невиконання вимог пункту 4 Положення про Єдиний реєстр об'єктів державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2004 № 467.

Згідно з Відомостями про нерухоме державне майно (форма № 2б(д)) за 2018–2019 роки та 6 місяців 2020 року (станом на 26.11.2020) за ДП «СГ підприємство ДКВС (№ 111)» рахується **земельна ділянка площею 57 635 000 кв. м** (державний акт на право постійного користування земельною ділянкою серії II-ОД № 004743 від 04.03.1998). Дані про державну реєстрацію прав на нерухоме майно (земельну ділянку, будівлі, споруди тощо) у формі № 2б(д) відсутні.

Мін'юстом не забезпечено державної реєстрації речових права на нерухоме майно, зокрема земельну ділянку та об'єкти нерухомості, розташовані на ній, що є недотриманням норм Закону 1952. Як наслідок, **обов'язкова державна реєстрація речових прав на нерухоме майно, закріплене за ДП «СГ підприємство ДКВС (№ 111)» на праві господарського відання, не проведена.**

Враховуючи прийняте в 2020 році рішення Мін'юсту (Наказ Мін'юсту від 13.07.2020 № 2398/5) щодо оптимізації діяльності державної установи «Ширяївський виправний центр (№ 111)» та можливого припинення діяльності ДП «СГ підприємство ДКВС (№ 111)», **створено ризики втрати державного нерухомого майна, включаючи земельну ділянку сільськогосподарського призначення.**

8. Аудит засвідчив численні факти порушень Мін'юстом та установами і органами ДКВС бюджетного законодавства в процесі планування потреби в бюджетних видатках, складання та затвердження кошторисів і витрачання коштів у 2018–2019 роках та першому півріччі 2020 року. Також Міністерство,

як уповноважений відповідно Закону 185 орган управління, не забезпечило здійснення належного контролю за ефективним використанням та збереженням об'єктів державної власності. Зазначене свідчить про нестворення Міністерством системи дієвого внутрішнього контролю, яка охоплює головного розпорядника бюджетних коштів і підприємства, установи та організації, що належать до сфери його управління.

9. Діюче на сьогодні законодавство у сфері виконання покарань установами і органами ДКВС є застарілим та не відповідає Конституції України та іншим законам України. Водночас розроблений проєкт Закону України «Про пенітенціарну систему», який врегульовує всі неузгодженості законодавства у цій сфері, Верховною Радою України не приймається протягом п'яти років.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих Міністерству юстиції України на виконання покарань установами і органами Державної кримінально-виконавчої служби України, а також використання і розпорядження об'єктами державної власності, належними державі матеріальними та іншими активами, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, затвердити.

2. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих Міністерству юстиції України на виконання покарань установами і органами Державної кримінально-виконавчої служби України, а також використання і розпорядження об'єктами державної власності, належними державі матеріальними та іншими активами, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, та рішення Рахункової палати надіслати Верховній Раді України протягом 15 днів з дня затвердження цього Звіту та рекомендувати включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проєкт Закону України «Про пенітенціарну систему», зареєстрований у Верховній Раді України (реєстр. 5293 від 22.03.2021).

3. Звіт про результати аудиту і рішення Рахункової палати у порядку інформування надіслати Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності.

4. Відомості про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих Міністерству юстиції України на виконання покарань установами і органами Державної кримінально-виконавчої служби України, а також використання і розпорядження об'єктами державної власності, належними державі матеріальними та іншими активами, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та рекомендувати розглянути на засіданні Кабінету Міністрів України інформацію про хід реалізації Концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України.

5. Звіт про результати аудиту і рішення Рахункової палати надіслати Міністерству юстиції України та рекомендувати:

- забезпечити ефективне управління бюджетними коштами та не допускати невикористання виділених бюджетних асигнувань;
 - забезпечити при складанні бюджетних запитів на наступні бюджетні періоди належне обґрунтування потреби в бюджетних видатках;
 - дотримуватись норм чинних нормативно-правових актів, що регламентують складання проєктів кошторисів та включення в них обсягів бюджетних асигнувань, зокрема на виплати премій та стимулюючих виплат;
 - забезпечити дієвий внутрішній контроль за плануванням бюджетних видатків та ефективним використанням бюджетних коштів;
 - активізувати роботу з питань реєстрації речових прав на нерухомі об'єкти державної власності ДКВС, що перебувають у сфері управління Міністерства, у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, та роботу самостійних структурних підрозділів апарату щодо виконання покладених на Міністерство функцій, пов'язаних з управлінням об'єктами державної власності та вирішення питань контролю за ефективним використанням і збереженням об'єктів державної власності;
 - розробити та в установленому порядку внести на розгляд Кабінету Міністрів України проєкт змін до Порядку 396 в частині визначення термінів перебування на консервації оптимізованих об'єктів системи ДКВС;
 - вжити заходів щодо розроблення типових штатних нормативів із визначення чисельності штатних одиниць Генеральної дирекції;
 - забезпечити усунення виявлених проведеним аудитом порушень і недоліків;
 - у встановленому законодавством порядку інформувати Рахункову палату про стан виконання наданих за результатами аудиту рекомендацій.
6. Звіт про результати аудиту і рішення Рахункової палати надіслати державній установі «Генеральна дирекція Державної кримінально-виконавчої служби України» і державній установі «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» та рекомендувати:
- забезпечити усунення виявлених проведеним аудитом порушень і недоліків;
 - у встановленому законодавством порядку інформувати Рахункову палату про стан виконання наданих за результатами аудиту рекомендацій.
7. Звіт про результати аудиту і рішення Рахункової палати надіслати Центральному міжрегіональному управлінню з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції України і Адміністрації Державної кримінально-виконавчої служби України.
8. Повідомити Офіс Генерального прокурора про виявлені під час аудиту ознаки кримінальних правопорушень шляхом направлення Звіту про результати аудиту і рішення Рахункової палати.
9. Повідомити Національну поліцію України про виявлені під час аудиту ознаки кримінальних правопорушень шляхом направлення складених за результатами аудиту актів.
10. Звіт про результати аудиту і рішення Рахункової палати оприлюднити на офіційному вебсайті Рахункової палати.

11. Забезпечити надання Верховній Раді України інформації про стан виконання об'єктами контролю рішення Рахункової палати протягом 45 днів із дня отримання інформації від об'єктів контролю.

12. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Дідика А. М.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан